

گزارش مختصر

روزا اوتونبایوا، نماینده خاص سرمنشی برای افغانستان به شورای امنیت سازمان ملل متحد

نیویورک، ۸ مارچ ۲۰۲۲

[طوریکه ارائه شد]

آقای رئیس،

امروز مصادف است با روز جهانی زن، ولی من پیام آرام بخش اندک به زنان و دختران افغانستان دارم. ممنوعیت کار، تعلیم، سفر بدون محرم، و حتی رفتن به پارک ها و حمام ها برای زنان هنوز هم پابرجاست. طالبان ادعا می کنند که کشور را متحد ساخته اند، ولی آنها باعث تفرقه‌ی عمیق جنسیتی در کشور شده اند. در زمانیکه افغانستان به تمام نیروی بشری خود نیاز دارد تا پس از چند دهه جنگ دوباره التیام یابد، نصف از داکتران، ساینس دانان، خبرنگاران و سیاستمداران در خانه های شان قید هستند، رویا های شان از بین رفته و استعداد شان غصب شده است. افغانستان تحت حاکمیت طالبان کماکان به سرکوب شده ترین کشور جهان از نظر حقوق زنان باقی مانده است.

طالبان به ما می گویند که این تقسیم جنسیتی مسئله‌ی مهم نیست و به آن رسیدگی می شود. آنها می گویند باید به اساس دستاورد های شان قضاوت شوند. واقعیت اینست که ممنوعیت تحصیلات عالی که به تاریخ ۲۰ دسمبر اعلان شد و ممنوعیت کار زنان در موسسات غیردولتی که به تاریخ ۲۴ دسمبر اعلان شد، پیامد های جدی برای مردم افغانستان و برای روابط میان طالبان و جامعه جهانی دارد. اگر زنان اجازه‌ی کار نداشته باشند، کمک های نقدی برای افغانستان احتمالاً کاهش میابد. به گونه‌ی مثال، موسسات غیردولتی که توسط زنان اداره می شوند، مجبور شده اند تا فعالیت های شان را متوقف سازند. اگر میزان مساعدت ها کاهش یابد، میزان انتقال دالر نقد که برای حمایت از این مساعدت ها نیاز است نیز کاهش خواهد یافت. گفتگوها پیرامون مساعدت های بیشتر انکشافی به شمول زیرساخت های کوچک و پالیسی ها به منظور کاهش تاثیرات تغییرات اقلیمی و همچنان مشارکت های سیاسی در نظر گرفته شده نیز از اثر این ممنوعیت ها متوقف شده است. ما می دانیم که طالبان نسبت به سایر حکومت ها دیدگاه متفاوت در برابر جهان دارند، ولی دانستن این موضوع دشوار است که چگونه هر نوع حکومتی که ارزش حکومت خواندن را دارد، بر ضد نیازمندی های نیم از جمعیت خود عمل می کند.

آقای رئیس،

تمرکز ما همواره روی مردم افغانستان بوده است. در واقع، حمایت ما از حقوق زنان، حقوق بشر و آموزش دختران از این جهت است که این توقع واضح مردم افغانستان می باشد. آنها به درستی توقع دارند که کشور شان نباید عقب مانده ترین کشور جهان از نظر حقوق زنان باشند. آنها واقف بودند که طالبان در توافقات دوحه تعهد نمودند که این حقوق محدود نخواهد شد.

شماری از زنان به ما گفتند که آنها حتی از به قدرت رسیدن طالبان استقبال کردند زیرا این امر باعث ختم جنگ شد، ولی خیلی سریع امید خود را از دست دادند. آنها می گویند که حذف شان از زندگی اجتماعی بهتر از ترس از مرگ غم انگیز نیست.

مردم افغانستان کماکان از طرق مختلف شدیداً رنج می برند. افغانستان بزرگترین بحران انسانی در جهان باقی مانده است. امسال دو سوم جمعیت کشور، ۲۸ میلیون انسان، برای بقاء نیاز به کمک های بشری دارند. این مساعدت ها ۴.۶۲ میلیارد دلار امریکایی هزینه خواهد داشت که این رقم تا اکنون بیشترین تقاضای کمک برای یک کشور می باشد. تقریباً نیم جمعیت، ۲۰ میلیون تن، ناامنی غذایی را در حد بحران تجربه می کنند. شش میلیون تن از شرایط قحطی یک قدم فاصله دارند.

دسترسی پیچیده و مشکلات امنیتی روز افزون فعالیت های بشردوستانه ما را با چالش مواجه ساخته است. ممنوعیت بالای کار زنان در موسسات غیردولتی یگانه مانع جدی کمک به جمعیت آسیب پذیر نیست. ما همچنان نگران هستیم که کارمندان داخلی زن که برای سازمان ملل کار می کنند، نیز منع خواهند شد. تا اکنون، ما شاهد تلاش های طالبان برای منع کردن رفتن کارمندان زن به دفاتر سازمان ملل در پنج ولایت بوده ایم. موسسات غیردولتی این محدودیت ها را به پیمانهای بیشتر تجربه می کنند. در بعضی ولایات، ما مجبور شدیم تا کمک رسانی را موقتاً متوقف کنیم زیرا مسئولین محلی شرایط غیر قابل قبول را برای توزیع این کمک ها تعیین کرده اند. در مجموع، وضعیت انسانی در این اواخر وخیم شده است.

در سال ۲۰۲۲، قبل از اینکه چنین موانع ایجاد شود، سازمان ملل و همکاران موسسات غیردولتی توانستند به ۲۶.۱ میلیون تن رسیدگی نمایند که این امر اکثراً به دلیل دسترسی گسترده در کشور در نتیجهی وضعیت امنیتی بهتر، میسر شد. در سال ۲۰۲۳، من هراس دارم که ممنوعیت ها بالای زنان و سایر محدودیت ها که طالبان عمداً تطبیق نموده اند، مانع دسترسی در آینده خواهد شد. دسامبر ۲۰۲۲ شاهد بلندترین میزان موانع در دسترسی بود. با وضع ممنوعیت طالبان بالای کار زنان در موسسات غیردولتی، کارمندان بشری ما مجبور شده اند تا راه حل های نامساعد و ناقص را به منظور تداوم حفظ زندگی شهروندان افغانستان روی دست گیرند. چنین وضعیت مبهم نیاز به توضیح و تبصره ندارد.

نگرانی های روزافزون در مورد تهدیدات فزایندهی شاخه خراسان داعش علیه امنیت ما و امنیت موسسات غیردولتی که شرکای تطبیق کننده ما هستند، توانائی ما در عرصهی عرضه خدمات را متاثر ساخته است. ما از امنیتی که تاکنون تامین شده متشکر هستیم، ولی در مورد اینکه مسئولین حاکم توانائی رسیدگی کامل به تهدیدات به وجود آمده را ندارند، نگران می باشیم. کاهش این تهدیدات نیازمند توجه هماهنگ تر و یکپارچه تر کشور های عضو خواهد بود و واضحاً این موضوعی است که جامعه جهانی با مسئولین حاکم وجه مشترک دارند.

جدا از محدودیت حقوق زنان و دختران، ما شاهد عدم رعایت سایر حقوق بشری نیز هستیم. در گزارش سرمنشی به موارد قتل های فراقانونی، دستگیری های خودسرانه، توقیف و شکنجه مسئولین حکومت قبلی و نیروهای امنیتی سابق توسط مسئولین برحال پرداخته شده است. این موارد در تناقض با فرمان عفو عمومی طالبان قرار دارد. هیچ شفافیتی پیرامون رسیدگی به تخلفات وجود ندارد، و به نظر می رسد که خشونت به گونهی روز افزون اتفاق می افتد.

همچنان، ما شاهد تطبیق دوامدار دستور رهبر طالبان در مورد مجازات فیزیکی که اکثراً در انظار عامه اجرا می شود، بوده ایم. این گونه اعمال به اساس قانون بین المللی شکنجه و بدرفتار محسوب می شوند.

برعلاوه، فشار و سرکوب بیشتر سکتور رسانه ها و جامعه مدنی نیز وجود دارد. هر جامعه نیاز دارد تا صدای شهروندان و محلات از طریق دیالوگ و گفتگو شنیده شود نه از مجرای ارباب و سرکوب.

آقای رئیس،

یک سال قبل، یوناما به این شورا پیشنهاد کرد که ختم درگیری های عمومی در سال ۲۰۲۱ فرصتی است تا [فضای] مثبت صلح آمیز ایجاد گردد. نشست های ابتدائی ما با مسئولین حاکم نسبتاً مثمر بود و به ما امیدواری محتاطانه می داد. ما ایجاد راهی را آغاز کردیم که باعث اعتماد سازی شده و توقعات جامعه جهانی پیرامون خواست طالبان برای پیوستن به جامعه جهانی را توضیح می داد.

از یک سال بدینسو، رهبری طالبان همواره تصامیمی را روی دست گرفت که هدف فوق الذکر را نقض می کرد. براینکه این تصامیم حکومتی را به وجود آورد که برای جامعه جهانی کاملاً غیر قابل پذیرش می باشد - و این مسئله طالبان را شگفت زده نساخته است. اعلامیه های دسته جمعی ما مبنی بر محکوم کردن و وضع تعزیرات از سوی ما تاثیر نداشته است. چنین اعلامیه ها و تعزیرات ممکن مواضع طالبان در بسا موارد را شدیدتر ساخته باشد. از سوی دیگر، من کاملاً معتقد هستم که در رهبری طالبان و در سراسر این تحریک دسته ای وجود دارد که با مسیر فعلی که رهبری طالبان انتخاب کرده، موافق نیستند. این دسته درک می کند که نیازمندی های واقعی مردم باید مورد توجه قرار گیرد. شاید این [درک] بالاخره باعث تغییر مسیر شود؛ ولی وقت به سرعت در گذر است. بحران جهانی چند برابر می شود. تقاضا از منابع تمویل کننده در حال افزایش است در حالی که این منابع در حال کاهش می باشند.

من به این اوضاع با نگرانی می نگرم. من از تکرار تاریخ هراس دارم زیرا افغانستان تصامیمی می گیرد که احتمال انزوای آن کشور را افزایش می بخشد. با آنهم، برخلاف دهه ی ۱۹۹۰، جهان خیلی بیشتر روی افغانستان متمرکز است. استراتژی یوناما اینست که تا حد امکان فضای سیاسی موجود را برای گفتگوی سیاسی صادقانه و مستقیم میان طالبان و جامعه جهانی - هم منطقه و هم تمویل کنندگان - حفظ کند. ما در بن بست سیاسی قرار داریم که در آن اعتماد کمتر وجود دارد.

آقای رئیس،

یوناما به نمایندگی از شما در افغانستان حضور دارد و روزانه با مسئولین حاکم، با مخالفین سیاسی، با جامعه مدنی، با فعالین سکتور خصوصی، و به پیمانهای وسیع با جوانان افغانستان که میراث دار آینده ی آنچه شکل گرفته هستند، در تماس هستیم. دفاتر ساحوی ما سفر های زمینی به تمام گوشه های کشور را انجام می دهند تا نه تنها مساعدت فراهم نمایند بلکه با مردم در تماس باشند تا بتوانند بهترین معلومات ممکن در مورد وضعیت موجود را به شما ارائه نمایند. وضعیت نهایت پیچیده است، و بعضاً شرایط برای امیدواری بیشتر از آنچه که به نظر می رسد، فراهم می شود ولی در این هیچ شکی نیست که جریانات بزرگتر و مشهود منفی و مایه ی نگران می باشند. این تحولات حفظ فضای لازم برای گفتگو را مشکل تر می سازد.

جامعه جهانی، در منطقه و فراتر از آن، خواسته است که این فرامین به خاطر جامعه جهانی لغو شوند. این موقف واضح و واحد است. ما امیدوار هستیم که طالبان به این واقعیت توجه بیشتر میدول کنند که این کار به نفع خود شان و مهم تر از همه به نفع مردم افغانستان است. در عین زمان، جامعه جهانی باید آجندای را برای بحث با مسئولین حاکم طرح نماید که شامل موضوعاتی باشد که برای طالبان اهمیت دارد. این دو عنصر می تواند اساس روندی را تشکیل دهد که باعث اعتماد سازی شده و منتج به نتایج قابل قبول برای هر دو طرف می شود.

در خاتمه، آقای رئیس،

برای اینکه یوناما سهم خود را در تطبیق این رویکرد به نمایندگی از این شورا انجام دهد، ما امیدوار هستیم که برای یک سال دیگر به ما ماموریت داده شود. طوریکه در گزارش مختصر قبلی ذکر کردم، یوناما مرور مستقلانه ی ماموریت خود را به رهبری معاون اسبق نماینده خاص سرمنشی روی دست گرفت. نتایج عمومی این است که ماموریت فعلی یوناما برای وضعیت فعلی

به اندازهی کافی قوی، متعادل و جامع است. به رغم چالش هایی که قبلاً توضیح دادم، ما کماکان باور داریم که به جز گفتگوی یکپارچه، صبورانه و منظم که نیازمندی ها و حقوق مردم افغانستان را در اولویت قرار می دهد، هیچ گزینه ای دیگر وجود ندارد.

تشکر